

Nr 423.

Av herr **Lundqvist m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående lönerevision för vissa chefstjänstemän m. m.*

I proposition nr 114 angående lönerevision för vissa chefstjänstemän m. m. föreslår Kungl. Maj:t bland annat vissa löneförbättringar för stats-tjänstemän, som äro placerade i lönegrad 33 eller högre.

I den till grund för propositionen liggande utredningen (Betänkande angående löneställningen för byråchefer och högre tjänstemän inom statsförvaltningen avgivet 15/10 1949), som enligt direktiven skulle omfatta tjänster i lönegrad 33 och uppåt, heter det å s. 6:

»Rektorer i Cb-lönegrad åtnjuta för närvarande lön enligt någon av löneklasserna 31—39 å löneplan 1. Av dessa tjänster synas endast de som tillhöra lägst lönegrad Cb 10, omfattande löneklassen 36 (slutlöneklassen i Ca 33), vara att jämföras med sådan chefstjänst, som beröres av förevarande utredning, medan övriga rektorstjänster av ifrågakommande slag falla utanför utredningens uppdrag. En dylik uppdelning av de beträffande arbetsuppgifternas art i stort sett enhetliga rektorstjänsterna synes emellertid orimlig. Vid sådant förhållande har utredningen ansett sig helt böra avstå från att ingå på frågan om rektorstjänsternas löneställning. Denna fråga torde i stället få behandlas av 1949 års tjänsteförteckningskommitté.»
Jfr prop. s. 9—10.

Utredningsmannen har sålunda icke ingått på någon saklig prövning utan endast på rent formella grunder och genom en tolkning av sina direktiv, som måste anses diskutabel, förbigått rektorerna.

Rektorstjänster finnas vid följande grupper av statliga skolor:

Grupp A: Högre allmänna läroverk

Realskolor

Folk- och småskoleseminarier samt

Högre tekniska läroverk.

Grupp B: Konstfackskolan

Statens poliskola

Statens brandskola

Hantverksskolor för blindas

Institutet och förskolan för blindas

Vårdanstalten för blindas med komplicerat lyte

Dövstumskolor

Statens skolor tillhörande barn- och ungdomsvården.

I grupp B upptagna rektorstjänster intaga med hänsyn till såväl arbetsuppgifter som kompetensfordringar en särställning. Man kan alltså icke betrakta samtliga rektorstjänster som enhetliga. Det synes sålunda tämligen

omotiverat att undanskjuta omprövningen av lönerna för rektorer tillhörande grupp A av den anledningen, att ledaren för t. ex. en hantverksskola för blinda också kallas rektor och att hans löneställning därför nödvändigt skulle omprövas samtidigt.

Vi vilja i detta sammanhang erinra om vad statsutskottet vid vårriksdagen 1950 skrev i anledning av motioner om förbättrad löneställning vid lärarutbildningsanstalterna (statsutskottets utlåtande nr 8, s. 99): »Utskottet vill — — — ånyo understryka angelägenheten av att åtgärder snarast vidtagas för att åstadkomma tillfredsställande avlöningsförhållanden vid provårsanstalterna. Enligt utskottets uppfattning måste detta även vara av betydelse med hänsyn till lärarekryteringen.»

De under grupp A upptagna rektorstjänsterna, vilka i fråga om arbetsuppgifter äro ganska enhetliga och med hänsyn till kompetenskrav direkt jämförbara, borde enligt vår mening ha medtagits i propositionen. Enligt direktiven för utredningen skulle denna avse samtliga tjänster från och med den normala byråchefsggraden och uppåt. »Därest en löneförbättring för byråchefer och med dem i lönehänseende jämställda tjänstemän finnes påkallad, bör förslag härom framläggas», heter det. Den normala byråchefslönegraden är Ca 33 med löneklasserna 33—36. I direktiven finnes ingen antydning om att Cb-tjänsterna skulle undantagas, och utredningsmannen har icke anfört några vägande skäl för att förbigå dessa. Samtliga under grupp A förtecknade rektorstjänster avlönas enligt någon av lönegraderna Cb 7—Cb 13, d. v. s. enligt någon av löneklasserna 33—39. Cb-lönegraderna äro konstruerade med endast en löneklass vardera, och rektorerna avlönas sålunda redan från början enligt slutlöneklass på löneplan 1. Det är då svårt att förstå, varför inte den verkliga utgående lönen utan en nominell placering på Ca-planen, som saknar betydelse för lönebeloppen, skall användas vid jämförelse med byråchefstjänsterna.

Propositionen anför inga andra skäl än de nu bemötte men förbigår likväl rektorerna. I det läge, som sålunda inträtt, synes det under tecknade påkallat att tillgripa provisoriska åtgärder. Till de allmänna skäl, som i propositionen anföras för en revision av chefstjänstemännens löner, komma här ytterligare ett par viktiga omständigheter: det praktiska genomförandet av den beslutade skolreformen kommer i hög grad att bero på de lokala skolcheferna, och det har redan yppat sig betydande svårigheter att rekrytera rektorskårerna. Detta gäller särskilt vid de tekniska läroverken, och liknande svårigheter kunna väntas vid seminarierna, som på grund av den beslutade omläggningen av lärarutbildningen stå inför hotet om indragning.

Under hänvisning till det anförda få under tecknade föreslå riksdagen

att besluta, att provisorisk avlöningsförstärkning, i princip motsvarande de avlöningsförbättringar, som kunna komma att beslutas för övriga chefstjänstemän, skall utgå till rektorerna vid de högre allmänna läroverken, de högre

tekniska läroverken, folkskoleseminarierna, småskoleseminarierna samt realskolorna. Avlöningsförstärkningen torde kunna fastställas till ett enhetligt belopp av 2 700 kr. per år för rektorerna vid realskolor och småskoleseminarier samt till 3 000 kr. per år för rektorerna vid högre allmänna läroverk, folkskoleseminarier och högre tekniska läroverk.

Stockholm den 7 april 1951.

R. Lundqvist.

Hugo Osvald.

P. G. Lundgren.
